

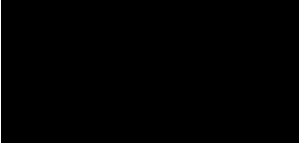
Nader onderzoek grote bosmuis voor ontgroning Langeleegte Veendam

13 april 2021

Kenmerk

R001-1280484JNA-V01-agv-NL

Verantwoording

Titel	Nader onderzoek grote bosmuis voor ontgroning Langeleegte Veendam
Opdrachtgever	Koen Meijer BV
Projectleider	
Auteur(s)	
Tweede lezer	
Uitvoering meet- en inspectiewerk	
Projectnummer	1280484
Aantal pagina's	9
Datum	13 april 2021
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verwerking. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

TAUW bv
Australiëlaan 5
Postbus 3015
3502 GA Utrecht
T +31 30 28 24 82 4
E info.utrecht@tauw.com

Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Gebiedsbeschrijving	4
1.3	Beoogde ontwikkeling	5
2	Onderzoeksmethode	5
2.1	Aanpak onderzoek	5
2.1.1	Algemeen	5
2.1.2	Procedure preparatie en controle	5
2.1.3	Periode uitvoering nader onderzoek	6
2.2	Locaties nader onderzoek	6
3	Resultaten	7
3.1	Vangsten	7
3.2	Interpretatie en effectbeoordeling	8
4	Conclusies en vervolg	8
5	Literatuur	9

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Koenmeijer B.V. is voornemens een bestaande vis- en recreatievijver aan de Langeleegte in het westen van Veendam uit te breiden. Het doel is om de vrijkomende grond elders te kunnen gebruiken als grondstof. Om te beoordelen wat de mogelijke effecten zijn voor de (beschermde) natuurwaarden is reeds een natuurtoets opgesteld (Vos, 2020). Op basis hiervan komt naar voren dat grote bosmuis kan voorkomen in het plangebied. Om inzicht te krijgen in de aan- of afwezigheid van grote bosmuizen binnen het plangebied is nader onderzoek uitgevoerd.

Figuur 1.1 globale begrenzing van het plangebied

1.2 Gebiedsbeschrijving

Het onderzoek is uitgevoerd ter plaatse van het overgroeide gronddepot in het westen van het plangebied. In de directe omgeving zijn meerdere geschikte bosschages waardoor het suboptimale habitat in het plangebied snel onderdeel geworden kan zijn van het leefgebied van grote bosmuis. De omliggende bosschages bestaan uit loofbomen en struiken en hebben een verschillende opbouw.

Figuur 1.2. Een impressie van het plangebied (links) en de bosschage direct ten zuiden van het plangebied (rechts).

1.3 Beoogde ontwikkeling

Het voornemen is om het plangebied opnieuw in te richten en daarbij de bestaande recreatie- en visvijver uit te breiden in westelijke richting. De daadwerkelijke planning en uitvoeringsperiode is afhankelijk van projecten waarbij de vrijkomende grond als grondstof gewenst is. Er wordt nu uitgegaan van een start van de werkzaamheden in de zomer van 2021 met een einddatum eind 2023. Het huidige gronddepot wordt bij voorkeur zo spoedig mogelijk afgevoerd. Een inrichtingsontwerp is nog niet opgesteld en is afhankelijk van de daadwerkelijke ontgraving.

2 Onderzoeksmethode

2.1 Aanpak onderzoek

2.1.1 Algemeen

Het onderzoek naar de grote bosmuis is uitgevoerd met live-traps (Type Heslinga). Deze live-traps zijn inloopvallen waarin de gevangen dieren in leven blijven en na determinatie weer vrijgelaten kunnen worden. De live-traps zijn continu voorzien van droog hooi en voldoende, gevarieerd voedsel. Dit voedsel dient als lokmiddel en tevens als voedsel voor de periode dat muizen gevangen zitten in de val. Het voedsel bestaat uit een mengsel van universeel knaagdiervoer, schildpaddenvoer, meelwormen, appel en stukje brood met pindakaas.

2.1.2 Procedure preparatie en controle

Na het plaatsen van de vallen stonden de live-traps drie dagen open om de dieren aan de vallen te laten wennen ('pre-baiten'). Na het pre-baiten zijn de vallen op zaterdagochtend opnieuw voorzien van vers voedsel (en indien nodig hooi) en op scherp gezet. Nadat de live-traps op scherp gezet zijn, zijn ze zesmaal gecontroleerd met tijdsintervallen van circa 8 uur. Bij het controleren van de live-traps wordt, als de val dicht zit, de val geleeft in een doorzichtige plastic zak. Als er individuen in zitten, zijn deze goed zichtbaar. Na een zeer korte determinatie van de soort, zijn gevangen dieren gemerkt door een beetje haar weg te knippen en direct weer vrijgelaten.

Datum	Dagdeel	Actie
Woensdag 17 maart 2021	Middag	Plaatsen vallen
Zaterdag 20 maart 2021	Ochtend	Vallen op scherp zetten
Zaterdag 20 maart 2021	Middag	Controle 1
Zaterdag 20 maart 2021	Nacht	Controle 2
Zondag 21 maart 2021	Ochtend	Controle 3
Zondag 21 maart 2021	Middag	Controle 4
Zondag 21 maart 2021	Nacht	Controle 5
Maandag 22 maart 2021	Ochtend	Controle 6 + opruimen vallen

2.1.3 Periode uitvoering nader onderzoek

De optimale onderzoeksperiode van soortgericht onderzoek naar muizen betreft over het algemeen augustus tot en met oktober. Deze periode valt tussen de voortplantingsperiode en de winterrustperiode. Theoretisch gezien is de dichtheid van muizen in deze periode daardoor het hoogst: er zijn zowel volwassen als juveniele exemplaren aanwezig en de wintersterfte heeft nog niet plaatsgevonden.

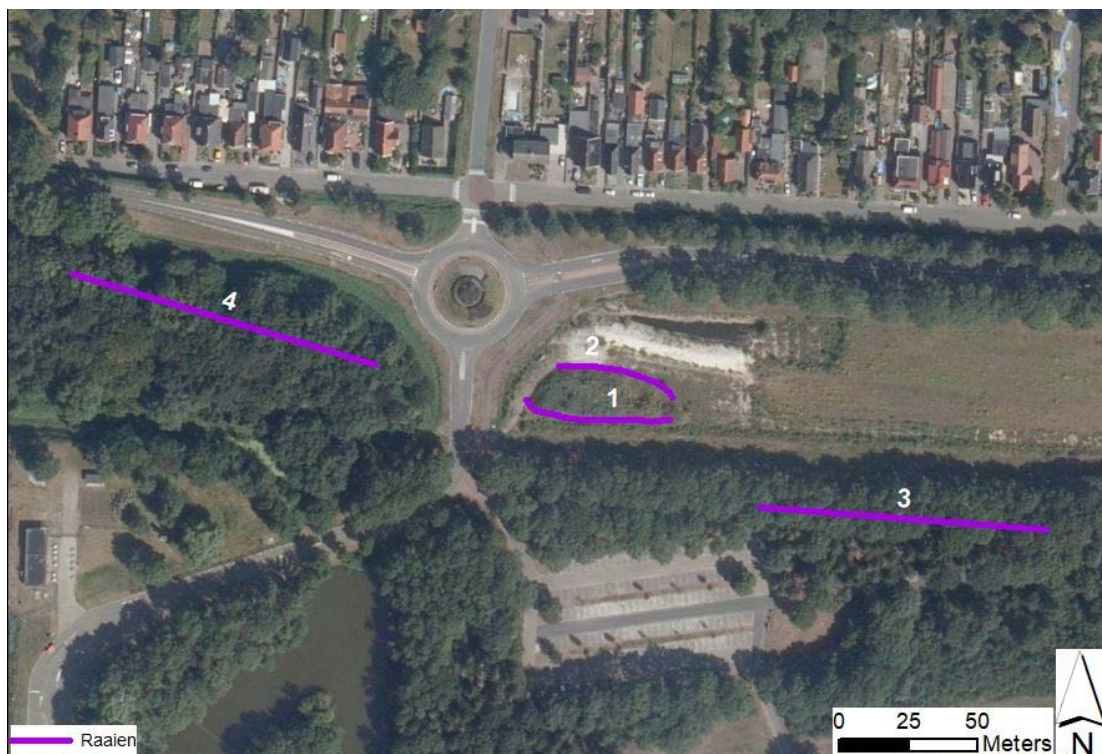
Het onderzoek naar grote bosmuis is uitgevoerd van 17 maart 2021 tot en met 22 maart 2021. Ter compensatie van de mogelijk lagere trefkans zijn er bij dit onderzoek extra vallen ingezet én is er ter referentie gevangen in omliggende bosschages in voor grote bosmuis geschikt habitat. Met deze verhoogde onderzoeksinspanning waren de omstandigheden voldoende geschikt voor het onderzoek, dit blijkt ook uit het aantal vangsten.

2.2 Locaties nader onderzoek

Er zijn, op de meest geschikte locaties in en om het plangebied, vier raaien met elk 10 vallenparen uitgezet (zie figuur 2.1). Het onderzoeksgebied is hiermee groter dan het daadwerkelijke plangebied om inzage te krijgen over een beter beeld te krijgen de mogelijke alternatieven voor grote bosmuis, indien deze word aangetroffen. De vallen(paren) staan op een onderlinge gelijke afstand. In totaal zijn 80 vallen in het onderzoeksgebied geplaatst.

Hierbij een korte beschrijving van de raaien:

- Raai 1: Noordzijde van gronddepot binnen plangebied, weinig tot geen opgaande vegetatie aanwezig
- Raai 2: Zuidzijde van gronddepot binnen plangebied. Veel bramen welke deels recent zijn gemaaid. Tevens een ruig begroeide greppel grenzend aan het gronddepot
- Raai 3: Bosschage ten zuiden van het plangebied. Bestaat uit voornamelijk eikenbomen en in mindere mate ondergroei van struiken
- Raai 4: Bosschage ten westen van het plangebied. Rijk begroeid met verschillende loofbomen en struiken

Figuur 2.1 De locaties van de raaien en de raainummers in en om het plangebied

3 Resultaten

3.1 Vangsten

In totaal is bij het onderzoek 44 keer een gewone bosmuis en 11 keer een rosse woelmuis gevangen. De meeste van de gevangen bosmuizen zijn gemerkt, daaruit blijkt dat er circa 25 tot 30 verschillende gewone bosmuizen zijn gevangen. Hiervan zijn er 9 in het plangebied gevangen. Grote bosmuis is zowel in als buiten het plangebied niet gevangen en daardoor met zekerheid uitgesloten. Een overzicht van alle gevangen soorten is weergegeven in tabel 3.1.

Tabel 3.1 Aantallen gevangen muizen per soort, per raai, per controlemoment. Eén en dezelfde muis kan meermaals gevangen zijn. Soortnamen zijn afgekort; bosmuis = gewone bosmuis en rosse woel = rosse woelmuis

Nr	20 maart middag	20 maart nacht	21 maart ochtend	21 maart middag	21 maart nacht	22 maart ochtend	Totaal
1							Geen vangsten
2		5 bosmuis	6 bosmuis		3 bosmuis	3 bosmuis	17 bosmuis
3	2 rosse woel		3 bosmuis 1 rosse woel	1 bosmuis	2 rosse woel	3 bosmuis	7 bosmuis 5 rosse woel
4		3 bosmuis	8 bosmuis		3 bosmuis	6 bosmuis	20 bosmuis
	2 rosse woel	1 rosse woel	1 rosse woel	1 rosse woel	1 rosse woel	1 rosse woel	7 rosse woel

3.2 Interpretatie en effectbeoordeling

Grote bosmuis is bij het onderzoek niet vastgesteld. Gelet op de hoge aantallen gewone bosmuizen binnen en buiten het plangebied kan de aanwezigheid van grote bosmuis met zekerheid worden uitgesloten. Het voornemen heeft op dit moment geen effect op grote bosmuis.

De uitvoeringsfase van het voornemen beslaat enkele jaren, in deze tijd kan grote bosmuis zich alsnog vestigen in (de nabijheid van) het plangebied. Zwervende exemplaren koloniseren met name in het najaar nieuwe gebieden als jonge exemplaren op zoek gaan naar hun eigen leefgebied. Om vestiging van grote bosmuis te voorkomen is het zaak om voor najaar 2021 het bestaande gronddepot af te voeren of af te vlakken. Daarnaast dient voorkomen te worden dat er houtige opslag en/of ruigtes ontstaan. Om dat te voorkomen dienen deze jaarlijks, na het broedseizoen in september, te worden gemaaid.

4 Conclusies en vervolg

Koenmeijer B.V. is voornemens een bestaande vis- en recreatievijver aan de Langeleegte in het westen van Veendam uit te breiden. Het doel is om de vrijkomende grond elders te kunnen gebruiken als grondstof. Om te beoordelen wat de mogelijke effecten zijn voor de (beschermde) natuurwaarden is reeds een natuurtoets opgesteld (Vos, 2020). Op basis hiervan komt naar voren dat grote bosmuis kan voorkomen in het plangebied. Om inzicht te krijgen in de aan- of afwezigheid van grote bosmuizen binnen het plangebied is nader onderzoek uitgevoerd.

Tijdens het onderzoek is gebruik gemaakt van muizenvallen waarin de muizen blijven leven. Hierbij zijn geen grote bosmuizen gevangen. Door de vangst van betrekkelijk veel gewone bosmuizen in en in de omgeving van het plangebied kan de aanwezigheid van grote bosmuis met zekerheid worden uitgesloten. Naast gewone bosmuis is ook rosse woelmuis gevangen gedurende het onderzoek.

Het aanvragen van een ontheffing Wet natuurbescherming is niet nodig, wel wordt geadviseerd het plangebied ongeschikt te maken en te houden voor grote bosmuis. De uitvoeringsfase van het voornemen beslaat enkele jaren, in deze tijd kan grote bosmuis zich alsnog vestigen in (de nabijheid van) het plangebied. Zwervende exemplaren koloniseren met name in het najaar nieuwe gebieden als jonge exemplaren op zoek gaan naar hun eigen leefgebied. Om vestiging van grote bosmuis te voorkomen is het zaak om voor najaar 2021 het bestaande gronddepot af te voeren of tenminste af te vlakken. Daarnaast dient voorkomen te worden dat er houtige opslag en/of ruigtes ontstaan. Om dat te voorkomen dienen deze jaarlijks, na het broedseizoen in september te worden gemaaid.

Bij werkzaamheden gedurende het (vogel)broedseizoen, dit loopt globaal van medio maart tot en met medio augustus, dient voorafgaand aan de werkzaamheden een broedvogelcontrole te worden uitgevoerd door een deskundig ecoloog.

5 Literatuur

Vos Ecologisch Onderzoek, 2020. Ecologische quickscan Langeleegte Veendam. D.d. 27 mei 2020.